

ENERGIDEPARTEMENTET
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Deres ref.: 25/243

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 24/00136-198

23.04.2025

Ark.: 008

Høringssvar - Forslag til forskrifter under havbunnsmineralloven

Vi viser til forslag til forskrifter under havbunnsmineralloven med frist for uttalelser til 30.04.2025.

Kartverket har følgende generelle merknader til forskriftene:

Et godt samspill med den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon vil etter Kartverkets syn sikre et robust og pålitelig kunnskapsgrunnlag til støtte for analyser og beslutninger. Et felles rammeverk vil kunne bidra til å gjøre data nasjonalt søkbare, anvendbare og kombinasjonsvennlige sammen med andre sektorielle/tematiske data gjennom digitale verdikjeder, i tråd med FAIR-prinsippene.

Det bør derfor søkes tilnærminger og løsninger som utnytter og videreutvikler mulighetene som ligger i samarbeidet om den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon. Samarbeidet omfatter i dag statlige, fylkeskommunale, og kommunale virksomheter som tilgjengeliggjør og deler sine respektive fagmyndighetsdata i henhold til nasjonale og internasjonale standarder. Dette sikrer effektiv tilgang til offisielle, pålitelige data som er sentrale kriterier for et tverrsektorielt kunnskapsgrunnlag som skal inngå i analyser, utredninger og beslutninger.

Effektiv tilgjengeliggjøring av offisielle, pålitelige data gjennom digitale verdikjeder vil bl.a. kreve:

- Avklart eierskap og forvaltningspraksis knyttet til aktuelle tematiske data og tilhørende digitale tjenester.
- Utvikling av en forutsigbar praksis for deling av geografisk informasjon i henhold til relevante standarder og FAIR-prinsippene.
- At data og tjenester registreres og annonseres gjennom den offisielle nasjonale katalogtjenesten Geonorge.

FORSKRIFT TIL HAVBUNNSMINERALLOVEN

Kartverket har følgende merknader til forslag til havbunnsmineralforskrift:

1. Datadeling og dataeierskap:

Vi viser til at det i henholdsvis pkt. 1 og 7 i høringsnotatet til havbunnsmineralforskrift står følgende:

 www.kartverket.no

Kartverket Besøksadresse: Kartverksveien 21 Hønefoss Postadresse: Postboks 600 Sentrum, 3507 Hønefoss
Telefon: 08700 Telefax: 32 11 81 01 E-post: post@kartverket.no Organisasjonsnummer: 971 040 238

"Energidepartementet foreslår bestemmelser om at innrapportering og overlevering av alle typer data fra havbunnsmineralvirksomheten skal skje til Sjøkeldirektoratet."

"Det vil ses nærmere på hvordan miljømyndighetene kan sikres tilgang. En løsning vil være å tilrettelegge for at Miljødirektoratet selv kan hente ut aktuelle data fra den databasen som benyttes til oppbevaring av miljørelaterte data hos Sjøkeldirektoratet. Sjøkeldirektoratet vil kunne gi bl.a. miljømyndighetene en oversikt over innrapporterte miljørelaterte data og tilgjengeliggjøre disse. I Diskos, dagens løsning for oppbevaring og tilgjengeliggjøring av data fra petroleumsvirksomheten, er dette i dag mulig for data som ikke er underlagt taushetsplikt. En alternativ løsning kan være at data også sendes til Miljødirektoratet, men dette må blant annet vurderes opp mot ønsket om å unngå unødvendig omfattende rapporteringsplikter og behovet for harmoniserte format- og lagringsløsninger. Departementet ber om høringsinstansenes syn på dette."

Vi anser det som hensiktsmessig for aktørene å kunne levere alle typer data til en etat. Dette krever at de offentlige etatene har god dataflyt seg imellom slik at aktuelle etater får tilgang til relevante data. Dette krever et robust forvaltnings- og datadelingsregime hos etaten som mottar alle typer data, og som bl.a:

- Sørger for at respektive tematiske data havner hos etater/institusjoner som allerede har et forvaltningsansvar.
- Eksempel dybde data à Kartverket som nasjonal dybde dataforvalter
- Biologiske data à HI/NMDC/andre.
- Oseanografiske data à HI/Met/etc.
- Geologiske data.
- Unngår at ulike etater forvalter samme type data med varierende utstrekning og innhold, noe som kan føre til duplisering, usikkerhet, uklarheter og lavere pålitelighet til data.

Høringsversjonen(e) av forskriften spesifiserer rapportering og deling, men lite om eierskap til data, rettighetshaver, eventuell videre bruk og distribusjon. Uklart eierskap til data kompliserer oversikten og bruken av datasett, og det kan være utfordrende å få en helhetlig forståelse av visse temaer.

2. Batymetridata:

Under pkt. 9 i høringsnotatet til havbunnsmineralforskrift står det:

"Batymetridata Sjøkeldirektoratet anbefaler at batymetridata (dybde data) med lav oppløsning (20 meter eller mer) blir offentlige så fort det lar seg gjøre. Data med så lav oppløsning vil ikke gjøre det mulig å detektere spesifikke sulfidforekomster. Dataene vil imidlertid gi et tilstrekkelig godt bilde av topografien på havbunnen til å kunne øke geologisk forståelse av området. Området som er åpnet for havbunnsmineralvirksomhet har varierende batymetridekning og det er derfor viktig at slike data blir tilgjengeliggjort for å øke den geologiske forståelsen av havbunnen. I samsvar med anbefalingen fra Sjøkeldirektoratet, foreslår departementet derfor at det ikke fastsettes taushetsplikt for slike data. Batymetridata med oppløsning på mindre enn 20 meter er omfattet av forslaget i § 12 andre ledd bokstav c) om «øvrige data»."

Våre kommentarer:

- Batymetridata har verdi for de fleste marine bruksområder.
- Sjøkeldirektoratet må videreformidle batymetridata til Kartverket som nasjonal dybde dataforvalter.
- Rådata fra multistråle ekkolodd gir mer informasjon enn kun batymetri. Dette datasettet kan også gi bunnrefleksivitet og refleksjoner fra vannkolonnen. Rådata vil inneholde høyeste oppløsning i datagrunnlaget. En begrensning på batymetri vil også medføre en begrensning på deling av rådata.

3. Kommentar til pkt. 9 om ulike datatyper:

Det er ikke et klart skille mellom geologiske data, miljødata eller andre data. Mange data som samles inn kan klassifiseres både som geologiske data, miljødata og andre data. Det gjelder for eksempel video som både viser geologi og biologi. Et annet eksempel er batymetri, der terrenget på havbunnen er knyttet til både geologi og naturmiljø. Sedimentprøver representerer både geologiske data, biologiske data og miljøkjemiske data.

FORSKRIFT OM HAVBUNNSMINERALREGISTER

Kartverket har følgende merknad til forskrift om Havbunnsmineralregister:

1. Datadeling:

Innholdet i registeret (utvinningstillatelser, konsesjonsområder osv) bør tilgjengeliggjøres i den nasjonale geografiske infrastrukturen (se generelle betraktninger over) for økt anvendelse.

FORSKRIFT TIL HAVBUNNSMINERALLOVEN KAPITTEL 8 OM ERSTATNING TIL NORSKE FISKERE

Kartverket har følgende merknad til forskrift til havbunnsmineralloven kapittel 8 om erstatning til norske fiskere:

1. Datadeling:

Forutsetninger for økt anvendelse:

- Innretninger rapporteres inn og tilgjengeliggjøres som geografiske tjenester.
- Beslaglagte områder/fiskefelt deles som geografiske tjenester.
- Forurensingsdata og avfallsdata deles som geografiske tjenester.

Med vennlig hilsen

Kristin Bjerkestrand Eid
juridisk direktør

Kjersti Røbekk Krogstad
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.